

Nr 78

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 13 oktober 1961 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 178, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen framläggas, på grundval av pensionsstiftelseutredningens betänkande, förslag till ändrade bestämmelser i fråga om rätt till avdrag vid taxeringen för avsättning till pensionsstiftelse m. m. De föreslagna bestämmelserna är betingade av det förändrade läge, som inträtt på pensionsringsområdet främst genom tillkomsten av ATP. Förslaget innebär, att möjligheterna att skattefritt avsätta till pensionsstiftelse begränsas i förhållande till vad nu gäller. För rätt till avdrag för avsättning kräves vidare att pensionsutfästelsen skall ha lämnats av den skattskyldige själv och att utfästelsen, om den lämnas efter den 31 december 1962, skall innefatta rätt till fribrev vid avgång ur tjänsten före uppnådd pensionsålder, d. v. s. fråga skall vara om s. k. oantastbar pensionsrätt. De nya avsättningsreglerna är avsedda att träda i kraft vid 1962 års taxering.

Bl. a. genom tillkomsten av ATP har överskott uppkommit i många pensionsstiftelser. I propositionen föreslås, att skattskyldig, som har pensionsstiftelse med överskott, inte skall medgivas avdrag för avgifter till ATP i den mån han kunnat anlita pensionsstiftelsens medel härför men underlåtit att göra detta. Sådan avtappning av överskott i stiftelsen behöver dock inte göras med större belopp än att stiftelseförmögenheten därefter uppgår till 120 procent av pensionsreserven. Avtappningsregeln är avsedd att träda i kraft först vid 1964 års taxering.

Det ovannämnda *författningsförslaget* är av följande lydelse.

Förslag

till

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Häri genom förordnas, att 28 § 1 mom. och 29 § 4 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 ävensom punkt 1 av anvisningarna till 22 §, punkt 2 av anvisningarna till 29 § samt punkt 6 av anvisningarna till 53 § samma lag¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

28 §.

28 §.

1 mom. Till intäkt — — — — — honom tillgodo.
Räntor samt — — — — — tillhört rörelsen.
Royalty och — — — — — annan fastighet.
Ersättning, som — — — — — av rörelse.

Belopp, som idkare av rörelse uppburit ur pensions- eller annan personalstiftelse såsom gottgörelse för utgift, räknas som intäkt av rörelse. Vad nu sagts skall dock icke gälla i den mån utgiften föranlett att avdrag vid tidigare års taxering ej fått göras för avgifter, som avses i 29 § 4 mom. sista ledet, eller gottgörelsen skett av medel, för vilka avdrag ej fått göras vid avsättningen till stiftelsen. Gottgörelsen skall i första hand anses hava skett av sådana medel.

29 §.

29 §.

4 mom. Avdrag får icke göras för:
hyra för — — — — — i rörelsen;
kostnad för — — — — — grundförbättring därå;

avgifter från arbetsgivare enligt lagen om försäkring för allmän tilläggs-pension till den del kostnaden härför motsvaras av under räkenskapsåret erlagda dylika avgifter, för vilka den skattskyldige ägt gottgöra sig enligt 5 § lagen med vissa bestämmelser om pensionsstiftelse men för vilka han icke uttagit gottgörelse, dock att vad nu sagts skall gälla endast i den mån gottgörelsen kunnat uttagas utan att stiftelsens förmögenhet bringats att underskrida ett belopp motsvarande etthundratjugu procent av stiftelsens pensionsreserv.

(Se vidare anvisningarna.)

(Se vidare anvisningarna.)

¹ Senaste lydelse av 28 § 1 mom. se 1938:368, av 29 § 4 mom. se 1930:190, av punkt 1 av anvisningarna till 22 § se 1951:790, av punkt 2 av anvisningarna till 29 § se 1956:57 samt av punkt 6 av anvisningarna till 53 § se 1955:255.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Anvisningar

till 22 §.

till 22 §.

1. Såsom driftkostnad — — — — — ny sådan.

Värdet av — — — — — som driftkostnad.

Därest inkomst — — — — — nedan sågs.

Kostnad för — — — — — om jordbruksfastighet.

Bestämmelserna i punkt 2 av anvisningarna till 29 § angående avdrag för överföring av medel till pensionsstiftelse eller annan personalstiftelse, såvitt angår rörelse, skola äga motsvarande tillämpning i fråga om jordbruksfastighet.

Bestämmelserna i punkt 2 av anvisningarna till 29 § angående avdrag för överföring av medel till pensionsstiftelse eller annan personalstiftelse, såvitt angår rörelse, *ävensom bestämmelserna i 28 § 1 mom. sista stycket och 29 § 4 mom. sista ledet avseende rörelseidkare, som äger gottgöra sig för utgift ur sådan stiftelse, skola äga motsvarande tillämpning i fråga om jordbruksfastighet.*

Värdet av — — — — — som intäkt.

till 29 §.

till 29 §.

2. Skattskyldig må åtnjuta avdrag för medel, som avsatts till pensionsstiftelse varom förmåles i punkt 6 av anvisningarna till 53 § *för pensionering av personal, som är eller varit anställd i rörelsen, eller efterlevande till sådan personal.*

2. a. Skattskyldig må åtnjuta avdrag för medel, som avsatts till pensionsstiftelse varom förmåles i punkt 6 av anvisningarna till 53 §.

Avdrag må icke medgivas med mindre *pensioneringen* anordnats på sätt i anvisningarna till 31 § föreskrives som villkor för att livförsäkring skall hänföras till pensionsförsäkring. *Vidare kräves för rätt till avdrag* att medlen kontant eller i form av aktier, obligationer eller därmed jämförliga tillgångar till ett värde motsvarande den gjorda avsättningen överlämnats till stiftelsen. Är fråga om aktiebolag, ekonomisk förening, ömsesidigt försäkringsbolag, sparbank, Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, hypoteksförening, svenska bostadskreditkassan eller bostadskreditförening, må med tillgångar som nyss sagts jämföras av den skattskyldige utfärdad och till stiftelsen överlämnat skuldebrev.

Avdrag må icke medgivas med mindre *avsättningen avser pensionering, som anordnats på sätt i anvisningarna till 31 § föreskrives* som villkor för att livförsäkring skall hänföras till pensionsförsäkring.

För rätt till avdrag kräves vidare att medlen kontant eller i form av aktier, obligationer eller därmed jämförliga tillgångar till ett värde motsvarande den gjorda avsättningen överlämnats till stiftelsen. Är fråga om aktiebolag, ekonomisk förening, ömsesidigt försäkringsbolag, sparbank, Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, hypoteksförening, svenska bostadskreditkassan eller bostadskreditförening, må med tillgångar som nyss sagts jämföras av den skattskyldige utfärdad och till stiftelsen överlämnat skuldebrev. *Såsom förutsättning härför skall gälla, att skuldebrevet innefattar utfästelse om att ränta skall utgå med lägst tre och högst sex procent om året och om att*

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Avdrag för avsättning till pensionsstiftelse må icke medgivas med högre belopp än som — bedömt på grundval av förhållandena vid beskattningsårets utgång — erfordras för att jämte framtida avgifter säkerställa de pensioner jämte dyrtidstillägg eller andra därmed jämförliga tillägg, vilka högst skola utgå enligt gjorda bindande utfästelser till personer som omfattas av stiftelsens ändamålsbestämning. Vid beräkning av det belopp, vartill stiftelsens förmögenhet sålunda högst må uppgå, skall hänsyn tagas endast till den, som vid ingången av beskattningsåret uppnått tjugufem års ålder, och må de framtida avgifterna icke antagas lägre än de från tjugufem år till pensionsåldern oföränderliga avgifter, som skolat erfordras för att säkerställa nu ifrågasvarande pensionsförmåner. Oaktat vad nyss sagts må den framtida avgiftsbetalningen anses grundad på från dagen för anställningen och till pensionsåldern med oförändrade belopp utgående avgifter och må all personal för vilken bindande utfästelse gäller oavsett åldern medräknas. Härvid skall dock, om löneförhöjning erhållits under anställningstiden, avgiften för den del av utfästelsen, som belöper på eller kan anses belöpa på löneförhöjningen, beräknas utgå från dagen för löneförhöjningen. Ävenså skall, i fall av tilläggsutfästelse av annan anledning än nyss nämnts, avgiften för tilläggsutfästelsen anses utgå från den dag då denna gavs.

Om aktierna — — — — — är fråga.

Skattskyldig må jämväl åtnjuta avdrag för medel, som avsatts till annan personalstiftelse än pensionsstiftelse, därest medlen kontant eller i

räntan årligen skall tillföras huvudstolen. Avdrag må dock medgivas även om skuldebrevet innehåller förbehåll att skyldighet att utgiva ränta ej föreligger, när stiftelsens förmögenhet uppgår till ett belopp motsvarande etthundratjugu procent av stiftelsens pensionsreserv.

För rätt till avdrag kräves jämväl att avsättningen tjänar till tryggnad av den skattskyldiges utfästelser om pension. Utfästelse skall vara gjord av den skattskyldige till arbetstagare eller arbetstagares efterlevande. Utfästelse till arbetstagare om pension, som ännu ej börjat utgå, skall innefatta att denne vid avgång ur tjänsten utan samband med inträffat pensionsfall har rätt till den del av pensionen som intjänats vid avgången (fribrev). Avdraget för avsättningen må uppgå till högst det belopp som fordras för att uppbringa stiftelsens förmögenhet vid beskattningsårets utgång till vad som motsvarar en enligt 10 § lagen med vissa bestämmelser om pensionsstiftelse beräknad pensionsreserv för sådana utfästelser som ovan sagts.

b. Skattskyldig må åtnjuta avdrag för medel, som avsatts till annan personalstiftelse än pensionsstiftelse, därest medlen kontant eller i form av

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

form av aktier, obligationer eller därmed jämförliga tillgångar till ett värde motsvarande den gjorda avsättningen överlämnats till stiftelsen och under förutsättning tillika att stiftelsens ändamål är sådant, att den skattskyldige vid direkt omkostnad för dylikt ändamål är berättigad till avdrag, samt att stiftelsen i övrigt uppfyller villkor motsvarande dem som i punkt 6 av anvisningarna till 53 § stadgats beträffande pensionsstiftelse.

till 53 §.

6. Med pensionsstiftelse avses, förutom bankaktiebolags och sparbanks pensionsstiftelse samt pensionsstiftelse bildad enligt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, jämväl inrättning, självständig fond eller annan stiftelse under förutsättning att denna står under tillsyn enligt lagen om tillsyn över stiftelser, att stiftelsens stadgar fastställts av tillsynsmyndigheten, att stiftelsens kapital och avkastning må användas endast till pensioner på grund av tjänst, att genom föreskrifter i reglementet eller eljest trygghet skapats för att stiftelsen så länge den består skall hava sådant ändamål samt att vid dess upplösning eller då det icke längre finnes eller kan antagas komma att finnas någon, vars rätt till pension på grund av tjänst skall tillgodoses av stiftelsen, återstående medel antingen skola användas för dylik pensionering eller ock skola anslås till välgörande eller eljest allmännyttigt ändamål.

aktier, obligationer eller därmed jämförliga tillgångar till ett värde motsvarande den gjorda avsättningen överlämnats till stiftelsen och under förutsättning tillika att stiftelsens ändamål är sådant, att den skattskyldige vid direkt omkostnad för dylikt ändamål är berättigad till avdrag, att stiftelsen, om den icke bildad enligt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser eller är knuten till bankaktiebolag eller sparbank, står under tillsyn enligt lagen om tillsyn över stiftelser samt att stiftelsen i övrigt uppfyller villkor motsvarande dem som i punkt 6 av anvisningarna till 53 § stadgats beträffande pensionsstiftelse.

till 53 §.

6. Under 53 § 1 mom. d) hör, förutom pensionsstiftelse bildad enligt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, jämväl annan pensionsstiftelse under följande förutsättningar. Stiftelsens stadgar skola hava fastställts av tillsynsmyndigheten och innehålla föreskrift att stiftelsens ändamål uteslutande är pensionering på grund av tjänst och att ändamålet skall vara oförändrat så länge stiftelsen består samt att vid dess upplösning eller då det icke längre finnes eller kan antagas komma att finnas någon, vars rätt till pension på grund av tjänst skall tillgodoses av stiftelsen, återstående medel antingen skola användas för dylik pensionering eller ock skola anslås till välgörande eller eljest allmännyttigt ändamål.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Vad som stadgats i 29 § 4 mom. i dess nya lydelse skall äga tillämpning första gången med

avseende å det beskattningsår, för vilket taxering verkställes i första instans år 1964. Övriga bestämmelser skola tillämpas första gången vid 1962 års taxering. Äldre bestämmelser skola fortfarande gälla i fråga om 1961 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1961 och tidigare år.

I samband med lagens ikraftträdande skall följande iakttagas.

1. Stadgandet i 29 § 4 mom. sista ledet skall icke föranleda att avdrag vägras vid 1964 års taxering, om den skattskyldige under beskattningsåret nedbringat stiftelsens förmögenhet med en tredjedel av skillnaden mellan förmögenheten före gottgörelse och ett belopp motsvarande etthundratjugu procent av stiftelsens pensionsreserv, eller vid 1965 års taxering, om den skattskyldige under beskattningsåret nedbringat stiftelsens förmögenhet med hälften av skillnaden mellan motsvarande belopp.

Riksskattenämnden äger, om synnerliga skäl därtill föranleda, medgiva att rätt till avdrag skall föreligga utan hinder av stadgandet i 29 § 4 mom. sista ledet om stiftelsens förmögenhet, på sätt nämnden föreskriver, nedbringas till ett belopp motsvarande etthundratjugu procent av stiftelsens pensionsreserv senast under det beskattningsår, för vilket taxering i första instans verkställes år 1968. Över beslut, som riksskattenämnden meddelat i sådant ärende, må klagan icke föras.

2. Har utfästelse om pension, vilken icke är förenad med fribrev, lämnats före den 1 januari 1963, skall utfästelsen vid beräkning av det belopp, varmed avdrag för avsättning till pensionsstiftelse högst får medgivas, anses förenad med fribrev. Därvid skall hänsyn icke tagas till mer än det belopp som var utfäst före nämnda dag jämte sådana utfästa tillägg som må hava föranletts av levnadskostnadernas ökning fram till tidpunkten för avsättningen. Vid beräkning av pensionsreserv skall utfästelsen jämte förekommande tillägg anses innefatta ett fribrev beräknat jämlikt 10 § tredje stycket lagen med vissa bestämmelser om pensionsstiftelse. Förenas pensionsutfästelse, som enligt vad nu sagts må beaktas vid beräkning av avdragsgill avsättning, till en del med fribrev, må vid pensionsreservens beräkning den pensionsdel, som icke förenats med fribrev, anses tillfullo intjänad. Såsom förutsättning härför skall dock gälla, att den skattskyldige åtagit sig att till pensionsstiftelse avsätta medel till tryggnad av utfästelsen om pension till den del densamma förenats med fribrev och att åtagandet jämväl innefattar avsättning för tillägg till denna pensionsdel, eller, om åtaganden som nu sagts icke gjorts, att för de båda pensionsdelarna sammanlagt icke beräknas en större pensionsreserv än som skulle hava beräknats, om den ursprungliga utfästelsen icke förenats med fribrev.

3. Har pensions- eller annan personalstiftelse sådan ändamålsbestämning, att avdrag för avsättning till stiftelsen på grund härav icke kan medgivas, må sådant avdrag likväl åtnjutas, därest stiftelsen bildats före den 5 juni 1955 och den skattskyldige vid självdeklarationen fogar handling som utvisar att stiftelsens styrelse beslutat mottaga de under beskattningsåret avsatta medlen under uttryckligt förbehåll att medlen i fråga skola användas uteslutande för sådant ändamål, som utgör förutsättning för avdragsrätt. Handling som nyss sagts skall vidfogas deklarationen i två exemplar, varav det ena skall av taxeringsnämnd eller prövningsnämnd överlämnas till taxeringsintendenten för att av denne tillställas myndighet som har att öva tillsyn över stiftelsen.

Har pension börjat utgå före den 5 juni 1955 utan att pensionsutbetalningen är grundad på utfästelse gentemot den som uppbär pensionen, må, oaktat vad i denna lag stadgas, vid beräkning av det belopp, varmed avdrag för avsättning till pensionsstiftelse högst får medgivas, så anses som om pensionen i fråga utgår på grund av utfästelse.

Sådan stiftelse, som utom i vad avser stiftelsens ändamålsbestämning uppfyller förutsättningarna för frikallelse, helt eller delvis, från skattskyldighet för inkomst och förmögenhet, är frikallad från dylik skattskyldighet under förutsättning att stiftelsen bildats före den 5 juni 1955 och att stiftelsens ändamålsbestämning står i överensstämmelse med vad därom stadgades i lagen den 30 juni 1937, nr 662, eller lagen den 26 maj 1950, nr 308.

Till utskottet har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 706 av herrar *Ragnar Bergh* och *Ebbe Ohlsson* samt II: 850 av herr *Magnusson* i Borås m. fl., vari hemställts, »att riksdagen i samband med behandlingen av propositionen nr 178 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte med beaktande av vad i motionerna anförts efter härom företagen skyndsamt utredning för riksdagen framlägga förslag, innebärande att arbetsgivare medges rätt att — utöver de årliga avgifterna för tilläggs pensioneringen — skattefritt avsätta medel till egen pensionsfond i syfte att göra pensionsutfästelserna säkrare samt begränsa kostnadsövertäckningen på framtida generationer»; samt

2) de likalydande motionerna I: 707 av herr *Gösta Jacobsson* samt II: 851 av herrar *Palm* och *Darlin*, vari hemställts, att kommunalskattelagen ges en sådan utformning, att dels i punkt 2 a. femte stycket av anvisningarna till 29 § orden »genom eget eller anhörigs innehav av aktier eller andelar» utbytes mot »genom eget innehav av aktier eller andelar», dels ock i övrigt full identitet skapas mellan den civilrättsliga pensionsreserven och skattetaket samt att utskottet måtte utforma de ändringar i lagtexten, som följer härav.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 707 och II: 850.

Rörande motiveringen för det i propositionen framlagda förslaget hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

- I. Inledning, s. 7—8.
- II. Historik och gällande rätt, s. 8—12.
- III. Utredningens förslag, s. 12—70.
- IV. Departementschefens hemställan, s. 70.

Av innehållet i de förevarande motionerna må här återges följande.

I de likalydande motionerna I: 706 och II: 850 framhålles att i propositionen icke berörts de konsekvenser med avseende på pensionsavsättningsarnas storlek som följer av att ATP-systemet bygger på fördelningsprincipen.

Tillämpandet av denna princip leder till låga men efter hand stigande avgiftsinbetalningar under en uppbyggnadsperiod. Under denna period växer visserligen även pensionsförmånen enligt ATP, men för arbetsgivarens del är emellertid pensionsförpliktelsen given i och med att systemet trätt i kraft. Det förhållandet att pensionsavgifterna periodiseras på visst sätt har därvid ingen betydelse. Genom pensionsförpliktelser uppkommer för arbetsgivaren en faktisk skuld, som endast delvis likvideras under pensionssystemets uppbyggnadsperiod. Företagsekonomiskt sett är det därför otillfredsställande att arbetsgivaren icke äger möjlighet att utöver de direkta ATP-avgifterna göra avsättningar av nöjaktig storlek.

På grund därav förordas att arbetsgivare — såväl inom större som inom mindre företag — bör få rätt att till egen pensionsfond göra avsättningar upp till visst maximibelopp per år. Maximibeloppet bör vara den mot pensionsförpliktelserna svarande genomsnittliga verkliga årskostnaden enligt försäkringsmatematiska beräkningar och avsättningen under året kunna uppgå till skillnaden mellan detta maximibelopp och de avgifter arbetsgivaren under året har att inbetala för sina anställda. Härvid bör under visst år icke utnyttjad rätt till avsättning få ackumuleras och tillgodogöras under senare år. Bestämmelser angående fondernas avskiljande och angående säkerställande av dessa bör utfärdas i analogi med vad som hittills gällt i fråga om pensionsavsättningar inom eget företag. Självfallet skall all avsättning till egen pensionsfond upp till angivet tak vara avdragsgill. Å andra sidan skall ianspråktagande av pensionsfond för inbetalning till den statliga pensionsfonden betraktas såsom intäkt i rörelsen.

Ett system sådant som motionärerna förordat kan icke genomföras utan att en utredning först företages. Det är bl. a. angeläget att en realistisk beräkning med hänsynstagande till uppskattad dödlighet, produktionsutveckling, ränteläge m. m. göres angående de verkliga genomsnittliga årskostnaderna för de utfästa pensionsförpliktelserna. En sådan utredning bör enligt motionärernas mening snarast igångsättas.

Till stöd för yrkandena i de likalydande *motionerna I: 707 och II: 851* anföres i huvudsak följande. Motionärerna framhåller, att i propositionen föreslås en högsta gräns för avdragsgill avsättning till pensionsstiftelse, som i flera avseenden avviker från den civilrättsliga pensionsreserven. Detta får den praktiska konsekvensen i de fall, då pensionsstiftelsens kapital icke kan hållas lika stort som pensionsreserven på grund av att avdragsrätt icke föreligger för avsättningar, att säkerheten minskas icke blott för dem, vilkas pensionsanspråk ej ger avsättningsrätt, utan även för alla andra pensionsberättigade.

Företag, som anslutit sig till PRI-systemet, har skyldighet hålla PRI-stiftelsens tillgångar lika stora som pensionsreserven. PRI-stiftelsen kan tillföras kapital antingen genom avsättning från företaget eller genom överföring från annan pensionsstiftelse. Finns pensionsrätt, som bildar civilrättslig pensionsreserv i annan pensionsstiftelse, men som ej får medräknas vid fast-

ställande av skattetaket, kan avsättning till PRI-stiftelsen ej ske med avdragsrätt, då därigenom det för stiftelserna gemensamma skattetaket överskrides. Överföring till PRI-stiftelsen från den äldre stiftelsen förhindras av att denna därefter ej skulle ha fyllt pensionsreserven. Avsättningen till PRI-stiftelsen, som är obligatorisk, måste göras med beskattade medel.

Skillnad mellan civilrättslig pensionsreserv enligt proposition nr 177 och skattetaket enligt proposition nr 178 uppkommer i följande fall, nämligen

- 1) då pension utfästs av stiftelse, innan den nya lagen om pensionsstiftelse trätt i kraft,
- 2) då utfästelse om pension utan fribrevsrätt (antastbar pension) lämnats efter utgången av år 1962,
- 3) då en utgående pension icke motsvaras av en utfästelse samt
- 4) då den, som »genom eget eller anhörigs innehav av aktier eller andelar har ett avgörande inflytande i bolaget eller föreningen», erhållit utfästelse om pension.

Genom uppgörelserna på arbetsmarknaden har arbetsgivare övertagit ansvaret för alla utfästelser om pension, som utgår i det nya pensionssystemet, även i det fall att de tidigare lämnades av pensionsstiftelse. Återstående utfästelser om pension, som lämnats av stiftelse, avser i huvudsak personal, som av åldersskäl icke omfattas av pensionssystemet. Det kan icke vara önskvärt, att lagstiftningen försämrar möjligheterna för dessa äldre personer att få pension enligt de utfästelser, de erhållit.

Pensionsuppgörelserna ger vid förtidsavgång rätt till ett försäkringstekniskt riktigt beräknat fribrev från den ålder, från vilken pensionen vid fortsatt tjänst skulle ha utgått. Pensionsuppgörelserna ger ett gott skydd i detta hänseende för dem som intjänar fulla pensionsförmåner enligt bestämmelserna i dessa uppgörelser. Det kommer emellertid alltid att finnas pensionsbehov, som icke tillgodoses inom normala pensionsregler. Kvinnor, som under barnens uppväxttid varit borta från förvärvsarbetet, får t. ex. låg ålderspension. Den generation, som icke hinner omfattas av det nya pensionssystemet i 30 år, får ej fulla pensionsförmåner. Om en arbetsgivare önskar förstärka pensionen i sådana fall genom villkorade utfästelser bör detta understödjas av lagstiftningen.

Beträffande pensioner, som utbetalas utan utfästelse, finns icke anledning att frångå det förslag som utredningen framlagt. De av flera remissinstanser påtalade tolkningssvårigheterna försvinner icke genom att man inför olika civilrättsliga och skatterättsliga pensionsreserver.

Vad slutligen gäller frågan om avdragsrätt för pension åt huvudaktieägaren, utgår motionärerna ifrån att såsom i propositionen angives utredningen i sitt fortsatta arbete undersöker, om avsättning för denne personligen kan medgivas utan risk för att reglerna missbrukas. Motionärerna föreslår emellertid, att avdragsrätt redan nu lämnas för avsättning, som avser utfästelser, där den till vilken utfästelsen riktar sig icke äger mera än hälften av aktierna. För att belysa bakgrunden till sistnämnda förslag anföres följande exempel. Aktierna i ett familjebolag har vid stiftarens frånfälle skiftats i lika

poster mellan tre barn. Av barnen är ett aktivt verksamt som företagsledare under det att de övriga ej tar del i verksamheten. En pensionsutfästelse gentemot företagsledaren är för denne lika viktig, som för annan anställd. Det finns ingen anledning att bedöma utfästelsen annat än som i första hand en fråga om pensionering. Även för det fall att en person innehar majoriteten av aktierna synes en uppmjukning av de nuvarande restriktionerna vara motiverad. Inte minst gäller detta med tanke på möjligheterna att trygga efterlevandeskydd genom utfästelse om familjepension och avsättning härtill. Ett annat skäl för en uppmjukning av bestämmelserna är, att huvudaktieägaren kan förlora sin majoritet av aktierna, om hans äktenskap upplöses genom hustruns frånfälle eller vid skilsmässa.

Utskottet

Alltsedan slutet av 1930-talet har hos de svenska företagen bildats ett stort antal pensionsstiftelser. Detta har skett i enlighet med 1937 års lag om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, s. k. bundna pensionsstiftelser, men framför allt har bildats pensionsstiftelser genom allmänna stiftelserättsliga regler, s. k. fria pensionsstiftelser. Det beräknas att det finns mellan 7 000 och 8 000 stiftelser, varav drygt 1 000 är bundna stiftelser. Den sammanlagda nettoförmögenheten hos pensionsstiftelserna beräknas vid 1959 års utgång ha uppgått till omkring 6,6 miljarder kronor, varav i runt tal en halv miljard kronor belöper på bundna stiftelser och återstoden hänför sig till de fria stiftelserna.

I och med införandet av den allmänna tilläggs pensioneringen har för pensionsstiftelsernas vidkommande uppstått vissa problem, bl. a. avseende frågan om anpassning av stiftelsernas verksamhet till det ändrade läge som uppstått på tjänstepensioneringens område i och med ATP:s tillkomst. Vidare aktualiserades frågan om anpassning av stiftelserna till pensionsupp-görelserna på arbetsmarknaden. Dessa spørsmål har övervägts av pensionsstiftelseutredningen, som i ett i våras avgivet betänkande (SOU 1961: 14) behandlade civilrättsliga och skatterättsliga frågor av särskilt brådskande natur. I Kungl. Maj:ts proposition nr 177, som hänvisats till behandling av lagutskott, har på grundval av utredningens betänkande framlagts vissa förslag till civilrättslig reglering av pensionsstiftelsernas verksamhet. Avsikten är att de föreslagna reglerna senare skall kunna sammanfogas med de ytterligare bestämmelser som kan befinnas erforderliga. Den föreslagna civillagens regler får i stor utsträckning direkt inverkan på den skatterättsliga behandlingen av avsättning till pensionsstiftelse. De föreslagna bestämmelserna i civillagen är avsedda att gälla för såväl bundna som fria pensionsstiftelser och att i allmänhet vara tillämpliga vare sig stiftelsen bildats före lagstiftningens ikraftträdande eller först senare. Enligt förslaget skall i pensionsstiftelse kvarhållas så mycket av befintliga medel, som fordras för att säkerställa utgående pensioner och utfästelser om framtida pension

(stiftelsens pensionsreserv). Regler har givits om användningen av pensionsstiftelsens överskottsmedel utöver pensionsreserven. Sådant överskott skall kunna anlitas till gottgörelse av arbetsgivare för dennes utgifter för pensioner och premier till pensionsförsäkring inbegripet avgift för den allmänna tilläggspensionen samt för pensionering närliggande ändamål. Överskott skall också kunna överföras från en pensionsstiftelse till annan sådan stiftelse hos samma arbetsgivare. Därjämte har stadgats förbud för stiftelse att själv utfästa pensioner och, annat än i undantagsfall, själv göra pensionsutbetalningar. Ansvaret för pensioner har ansetts i första hand böra åvila arbetsgivare med rätt för denne att för sina utgifter bereda sig ersättning ur stiftelsens överskott. Vidare förordas att alla pensionsstiftelser skall stå under offentlig tillsyn. Lagstiftningen föreslås skola träda i kraft omedelbart efter lagens utfärdande.

Enligt vad utskottet erfarit kommer första lagutskottet att föreslå riksdagen att antaga Kungl. Maj:ts proposition nr 177 i oförändrat skick. Vid sina överväganden har bevillningsutskottet utgått ifrån att den föreslagna civillagstiftningen av riksdagen antas utan ändringar.

Pensionsstiftelseutredningen föreslog som nyss framhållits i sitt betänkande också ändrade bestämmelser i fråga om rätt till avdrag vid taxeringen för avsättning till pensionsstiftelse m. m. På grundval av utredningens betänkande har Kungl. Maj:t genom den förevarande propositionen framlagt förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen. De föreslagna bestämmelserna är betingade av det förändrade läge, som inträtt på pensionsringsområdet främst genom tillkomsten av ATP och innebär, att möjligheterna att skattefritt avsätta till pensionsstiftelse begränsas i förhållande till vad nu gäller. Beräkningen av högsta tillåtna avsättning med hänsyn till pensionsskulden kommer således enligt förslaget att i regel leda till ett lägre belopp än det nu vanligen använda beräkningssättet. Villkoren för rätt till avdrag har också skärpts. Sålunda kräves att pensionsutfästelsen skall ha lämnats av den skattskyldige själv och att utfästelsen, om den lämnas efter den 31 december 1962, skall innefatta rätt till fribrev vid avgång ur tjänsten före uppnådd pensionsålder, d. v. s. fråga skall vara om s. k. oantastbar pensionsrätt. Överlämnas skuldebrev till pensionsstiftelsen skall det vara räntebärande. De nya avsättningsreglerna är avsedda att träda i kraft vid 1962 års taxering.

Utskottet tar först upp till behandling vissa spörsmål rörande beräkningen av högsta tillåtna avsättning (skattetaket). Den nuvarande schablonregeln vid fastställandet av skattetaket bygger på principen, att fonderingens storlek skall bestämmas försäkringsmässigt. De antaganden som ligger till grund för beräkningen har emellertid vidsträckta marginaler och i praktiken blir skattetaket avsevärt högre än vad som skulle motsvara andelen i uppsamlade medel hos ett försäkringsbolag för samma pensionsutfästelser. Man har beräknat att fonderingen enligt schablonregeln genomsnittligt ligger ca 30 procent över det försäkringsmässigt bestämda belopp, som arbetsgivaren skulle ha fått inbetala till försäkringsbolag, om han i

stället tryggt sina åtaganden genom försäkring. Enligt förslaget skall skattetakets i princip utgöras av den s. k. pensionsreserven. Hur denna skall beräknas anges i civillagen. Den skall motsvara en efter försäkringstekniska grunder beräknad pensionsreserv och avse kapitalvärdet av utgående pensioner, samt i fråga om utfästa pensioner, som ännu ej börjat utgå, kapitalvärdet av vid beräkningstillfället intjänad del av pensionen. Vissa skiljaktigheter kan emellertid komma att föreligga mellan den civilrättsligt bestämda pensionsreserven och skattetakets. Vid beräkning av skattetakets skall sålunda hänsyn inte tas till pensioner, som har utfästs av pensionsstiftelse innan den nya civillagen trätt i kraft — efter lagens ikraftträdande föreligger förbud för stiftelse att utfästa pension — och ej heller till utfästelse om pension utan fribrevsrätt, som lämnats efter utgången av år 1962. Ej heller skall utgående pension medräknas skatterettsligt då den icke motsvaras av en av arbetsgivaren gjord utfästelse. Pension till huvudaktieägare och liknande får icke heller medräknas vid beräkning av skattetakets. Där emot beaktas pensioner som nu sagts vid bestämmandet av pensionsreservens storlek i civilrättsligt hänseende.

I de föreliggande motionerna I: 707 och II: 851 har framhållits, att det vore önskvärt att vid en samtidig civilrättslig och skatterettslig lagstiftning söka ett gemensamt mål. Reglerna borde därför ges sådan utformning att skattetakets icke avviker från den civilrättsligt bestämda pensionsreserven. Genom att avdrag icke medges för pension, som utfästs av stiftelse innan den nya civillagen trätt i kraft, blir följden att lagstiftningen försämrar möjligheterna främst för äldre personer att få pension enligt sådana utfästelser. Vidare anmärker motionärerna, att då utfästelse om antastbar pension lämnas i framtiden avdragsrätt icke kommer att föreligga i skattehänseende. Visserligen utgår de träffade pensionsuppgörelserna från att fribrev skall utfärdas men det kommer alltid att finnas pensionsbehov, som icke tillgodoses inom normala pensionsregler. Detta gäller bl. a. kvinnor och sådana anställda, som icke hinner omfattas av det nya pensionssystemet i trettio år. Om arbetsgivaren önskar förstärka pensionen genom villkorade utfästelser bör detta understödjas av lagstiftningen och icke motarbetas. Motionärerna anser också att det förslag som pensionsstiftelseutredningen framlagt, att vid bestämmandet av skattetakets även utgående pensioner, som icke motsvaras av utfästelser, skall få beaktas, bör läggas till grund för lagstiftning. Vidare anser motionärerna att avdragsrätt bör föreligga för pensionsavsättning avseende sådan aktieägare i fåmansbolag, som endast genom anhörigs innehav av aktier eller föreningsandelar erhåller avgörande inflytande i företaget. I sistnämnda hänseende bör enligt motionärernas mening ändring vidtas i sista stycket av punkt 2 a. av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen. Vidare yrkar motionärerna att de föreslagna reglerna ersätts med bestämmelser, som medger att full identitet skapas mellan den civilrättsliga pensionsreserven och skattetakets.

Vad först angår frågan om avdrag för avsättning för pension avseende huvudaktieägare vill utskottet erinra om att denna fråga vid flerfaldiga

tillfällen varit föremål för riksdagens behandling i anledning av väckta motionsyrkanden, senast vid innevarande års vårriksdag. Med yrkandena har då avsetts att bereda huvudaktieägaren full likställighet med andra arbetstagare. Så skulle också bli fallet om — som motionärerna nu förordar — full identitet skapas mellan den civilrättsliga pensionsreserven och skattetaket. Emellertid synes motionärerna anse det tillräckligt för närvarande med en mindre långtgående ändring rörande avsättningsrätten för huvudaktieägare. Motionärerna anser nämligen att avdrag för avsättning till pensionsstiftelse för pension åt aktieägare alltjämt icke bör medgivas om aktieägaren genom *eget* innehav av aktier erhållit ett avgörande inflytande i företaget. Som motionärerna själva påpekat har det i propositionen nr 178 förutsatts, att pensionsutredningen vid sitt fortsatta arbete skall undersöka, om sådana regler kan utformas att avsättning för huvudaktieägarens pensionering kan medges utan risk för att reglerna missbrukas. Under sådana förhållanden är det enligt utskottets mening icke lämpligt att vidtaga mer eller mindre långtgående jämkningar i reglerna om avdrag för avsättning för huvudaktieägarens pensionering. Frågan bör övervägas sedan pensionsstiftelseutredningen behandlat densamma. Med det anförda avstyrker utskottet de föreliggande motionerna i denna del.

Beträffande frågan om att skapa full identitet mellan den civilrättsliga pensionsreserven och skattetaket följer av vad utskottet nyss sagt att sådan identitet inte kommer att föreligga i de fall, då avsättning göres för att trygga huvudaktieägares pensionering. För att skattetaket skulle överensstämma med pensionsreserven enligt de civilrättsliga bestämmelserna fordras ytterligare ändringar i Kungl. Maj:ts förslag. Sälunda förutsätter en sådan överensstämmelse att avdrag medges för antastbara pensioner. Därvidlag vill utskottet erinra om att Kungl. Maj:ts förslag sammanfaller med utredningens ståndpunkt i denna fråga, vilken tillstyrkts eller lämnats utan erinran av så gott som samtliga remissinstanser. Enligt utskottets mening finns det numera inte samma skäl som tidigare att genom avsättningsreglerna stimulera till antastbara utfästelser. I framtiden torde också lämnande av oantastbara pensionsutfästelser bli det normala. Den hittillsvarande ordningen har från rent skatterättsliga synpunkter ingett betänkligheter, eftersom en fondering avseende utfästelser utan fribrev lätt kan komma att omfatta medel som aldrig behöver tas i anspråk för sitt ändamål. Det kan då bli fråga om skattekredit till avsevärda belopp. Utskottet kan för sin del inte förordas att det i Kungl. Maj:ts förslag intagna villkoret för avdragsrätt, att pensionen är förenad med rätt till fribrev, slopas.

Det är likaså av vikt att arbetsgivaren övertar utfästelse som pensionsstiftelse gjort tidigare. Ur pensionstagarnas synpunkt måste nämligen pensionslöften, som enbart får göras gällande mot en pensionsstiftelse, anses vara mindre värdefulla än motsvarande löften av arbetsgivaren som är förenade med säkerhet i stiftelsemedel. Skattelagstiftningen bör därför enligt utskottets mening utformas så att arbetsgivarna stimuleras att överta av pensionsstiftelser gjorda utfästelser. Utskottet har därför ansett att skäl av an-

given art väger tyngre än önskemålen om en pensionsreserv, som överensstämmer med skattetaket. Utskottet kan därför inte tillstyrka motionärernas yrkande att även av stiftelse gjorda utfästelser skall få inräknas i skattetaket.

I detta sammanhang vill utskottet understryka att för avdragsrätt för avsättning, som avser dyrtidstillägg eller annat tillägg till utfäst pension, lika så fordras utfästelse av arbetsgivaren. En sådan utfästelse kan emellertid göras en gång för alla genom att anknytas till levnadskostnadsindex eller liknande.

Beträffande sådana pensioner, som utgår till arbetstagare men inte motsvaras av någon arbetsgivarens utfästelse, föreslog pensionsstiftelseutredningen att de skulle kunna medföra avdragsrätt vid taxeringen. Utredningen hade beträffande dylika s. k. sedvänjepensioner därmed återgått till de regler, som gällde vid beskattningen före 1955 års ändringar. Detta förslag har departementschefen inte ansett sig böra biträda utan föreslagit att för avdragsrätt uppställs krav på utfästelse från arbetsgivaren. Utskottet vill i denna fråga framhålla, att i sådana fall då ett företag utbetalar pension i enlighet med tillämpad sedvänja ofta läser föreligga en för företaget juridiskt bindande förpliktelse att även i fortsättningen utbetala pensionen. Avser arbetsgivaren verkligen att för framtiden utge pension till den anställde, kan han därför rimligen inte ha något att invända mot att lämna en utfästelse. Gör han detta slipper han eventuella tvister om storleken av skattetaket. Det torde också föreligga risk för att en avdragsrätt för sedvänjepensioner skulle medföra svårigheter, då det gäller att avgöra om fråga är om engångsbelopp eller om pension. Utskottet avstyrker med det anförda motionärernas yrkande att kravet på utfästelse från arbetsgivaren slopas.

Utskottet övergår härfter till de övriga ändrade villkoren för rätt till avdrag vid taxeringen för avsättning till pensionsstiftelse. Liksom hittills får enligt förslaget medel överföras till stiftelsen genom skuldebrev, om fråga är om avsättning, som göres av aktiebolag eller vissa andra juridiska personer. Hittills har emellertid i skuldebrevet icke behövt utfästas ränta. Härutinnan föreslås den ändringen, att ränta skall utgå med lägst tre procent enligt utfästelse i skuldebrevet. Vidare har också föreslagits att maximiräntan skall vara sex procent om året. Räntan avses årligen skola tillföras huvudstolen. Skuldebrevet må dock innehålla förbehåll om att ränta ej behöver utges, om stiftelsens förmögenhet uppbringats till 120 procent av pensionsreserven. I detta sammanhang må nämnas att enligt PRI-systemet avsättning till den särskilda PRI-stiftelsen även omfattar ränta på pensionsreserven — för närvarande 4,5 procent — vilken ränta ligger inom de föreslagna gränserna. Räntekravet är således uppfyllt i fråga om skuldebrev till dylika stiftelser. Räntefoten är så hög, att räntan i kronor räknat innesluter förräntning efter den lägsta tillåtna räntefoten, tre procent, på en förmögenhet, som utgör 120 procent av pensionsreserven. Det torde få ankomma på pensionsstiftelseutredningen att närmare uppmärksamma denna fråga.

Beträffande beräkningen av pensionsreservens storlek ges som förut framhållits bestämmelser i civillagen. Utskottet saknar därför anledning att närmare gå in på dessa bestämmelser, men vill likväl framhålla att vid beräkningen av avdragsgilla avsättningar i de fall då en skattskyldig har flera pensionsstiftelser, som omfattar samma personkrets, skall i enlighet med grunderna för lagstiftningen och i enlighet med vad för närvarande tillämpas den gemensamma pensionsreserven (det gemensamma skattetaket) beräknas för stiftelserna gemensamt. I sådant fall blir således frågan om avsättningen kan ske med avdragsrätt beroende av om den gemensamma pensionsreserv, som får beaktas i skattehänseende, överstiger stiftelsernas gemensamma förmögenhet.

I propositionen föreslås vidare att skattskyldig, som har pensionsstiftelse med överskott, inte skall medgivas avdrag för avgifter till ATP i den mån han kunnat anlita pensionsstiftelsens medel härför men underlåtit att göra detta. Sådan avtappning av överskott i stiftelsen behöver dock inte göras med större belopp än att stiftelseförmögenheten därefter uppgår till 120 procent av pensionsreserven, beräknad enligt civillagens bestämmelser. Avtappningsregeln är avsedd att träda i kraft först vid 1964 års taxering. Avtappningen behöver icke ske omedelbart utan överskottet får fördelas under en övergångstid av tre år. Skulle avtappningen för något företag medföra avsevärda likviditetssvårigheter, skall riksskattenämnden kunna meddela dispens och förlänga tidsperioden till högst fem år. Gentemot vad sålunda föreslagits om avtappning av medel från pensionsstiftelse, som har överskottsmedel, har utskottet inte funnit anledning till erinran.

De föreslagna nya bestämmelserna avses skola träda i kraft redan vid 1962 års taxering, Enligt vad utskottet erfarit torde arbetet med uträkningen av pensionsreserven för företag med PRI-stiftelser hinna slutföras före deklARATIONSTIDEN. Utskottet vill i detta sammanhang understryka angelägenheten av att taxeringsmyndigheterna visar förståelse för företagets svårigheter att få fram erforderliga uträkningar. Vid taxeringen bör normalt en uträkning av den skattemässiga pensionsreserven, som verkställts av person med erfarenhet på området kunna godtagas. Under alla förhållanden bör emellertid den skattskyldige vara beredd att framlägga de fakta, varpå hans beräkningar av pensionsreserven är grundade.

Beträffande de ändringar i fråga om rätten till avdrag för pensionsstiftelseavsättning som icke berörts ovan har utskottet icke funnit anledning till erinran. Utskottet har likaså funnit sig böra tillstyrka den föreslagna utformningen av författningsförslagen.

Utskottet övergår härefter till de spörsmål, som upptagits i motionerna I: 706 och II: 850. Däri yrkas utredning om införande av rätt för arbetsgivare till avdrag för — utöver avgifter till tilläggspensioneringen — avsättningar till pensionsfond i syfte att göra utfästa pensioner säkrare och begränsa kostnadsövertäckningen på framtida generationer. Ett motsvarande

motionsyrkande hade riksdagen att behandla under vårsessionen. På förslag av bevillningsutskottet i dess av riksdagen godkända betänkande nr 55 avsåg riksdagen det då framställda yrkandet. I nyssnämnda betänkande hade bevillningsutskottet bl. a. anfört följande såsom skäl för sitt ställningstagande.

Utskottet erinrade inledningsvis om att finansieringen av den allmänna tilläggspensioneringen liksom folkpensioneringen sker enligt den s. k. fördelningsprincipen, vilket innebär att varje års utgifter skall täckas av de avgifter och andra inkomster som belöper på året. Då kostnaderna för utgående pensioner enligt den allmänna tilläggspensioneringen är jämförelsevis ringa under de första åren är det en konsekvens av systemets uppbyggnad på fördelningsprincipens grund att avgifterna till en början är låga. Enligt utskottets mening uteslöt den valda finansieringsmetoden att företag, som inte utfäst sig att utbetala pensioner vid sidan av den allmänna tilläggspensioneringen, kan anses ha någon pensionsskuld utöver de författningsenligt föreskrivna avgifterna för denna pensionering. Härtill kom att frågan, i vilken utsträckning rätt till avdrag efter tillkomsten av den allmänna tilläggspensioneringen skall medges för avsättning till pensionsstiftelse, nyligen varit föremål för överväganden av pensionsstiftelseutredningen, som i avgivet betänkande framlagt förslag till civilrättslig och skatterättslig lagstiftning på området. Med anledning av motionärernas uttalande att en ökad rätt till skattefria pensionsavsättningar är motiverad med hänsyn till angelägenheten av att stimulera företagssparandet erinrade utskottet om att allmänna skatteberedningen vid sina överväganden hade att beakta att tillräckliga möjligheter skapas för företagen till konsolidering och självfinansiering.

Sedan riksdagen i våras tog ställning till den i de föreliggande motionerna upptagna frågan har intet inträffat, som kan ge utskottet anledning att frångå sin i våras redovisade uppfattning. Utskottet avstyrker därför den av motionärerna begärda utredningen.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

1) att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 178 och med avslag å de likalydande motionerna I: 707 av herr Gösta Jacobsson samt II: 851 av herrar Palm och Darlin måtte antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370); samt

2) att de likalydande motionerna I: 706 av herrar Ragnar Bergh och Ebbe Ohlsson samt II: 850 av herr Magnusson i Borås m. fl. icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 22 november 1961

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, Jansson, Spetz, fröken Ranmark, herrar Söderquist, Oscar Carlsson, Sundin, Gösta Jacobsson och Gustaf Henry Hansson; samt

från andra kammaren: herrar Brandt i Aspabruk, Vigelsbo, Gustafson i Göteborg, Magnusson i Borås*, Asp, Christensson i Malmö*, Darlin, fru Holmqvist, herrar Forsberg och Kristenson i Göteborg.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer*under punkten 1)*

I. av herrar Gösta Jacobsson, Gustaf Henry Hansson, Magnusson i Borås och Darlin.

under punkten 2)

II. av herrar Gösta Jacobsson, Gustaf Henry Hansson, Magnusson i Borås och Darlin, vilka under åberopande av innehållet i de likalydande motionerna I: 706 av herrar Ragnar Bergh och Ebbe Ohlsson samt II: 850 av herr Magnusson i Borås m. fl. hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte med beaktande av vad i motionerna anförts efter härom företagen skyndsamt utredning för riksdagen framlägga förslag, innebärande att arbetsgivare medgives rätt att — utöver de ärliga avgifterna för tilläggspensioneringen — skattefritt avsätta medel till egen pensionsfond i syfte att göra pensionsutfästelserna säkrare samt begränsa kostnadsövertäckningen på framtida generationer.

III. av herrar Spetz, Söderquist, Gustafson i Göteborg och Christenson i Malmö.